

De raad

Tholen,

Onderwerp: Voorstel tot vaststelling van het vernieuwde IHP en daarmee samenhangende samenwerkingsovereenkomst.

Geachte raad,

Aanleiding en probleemstelling

In het kader van de bestuursopdracht gemeentelijke accommodaties inclusief onderwijshuisvesting is eerder het IHP(2011-2018) vastgesteld. Gezien alle ontwikkelingen op onderwijsvlak en wijzigingen in wet en regelgeving is er behoefte aan een hernieuwd Integraal Huisvestings Plan.

De behoefte bestaat om een model te ontwikkelen waarbij normering van verantwoordelijkheden en fysiek maatwerk per kern/situatie met elkaar in een praktisch goed werkbaar balans worden gebracht. Hiervoor is in elk geval een integraal huisvestingsplan nodig dat een veel langere houdbaarheids-, datum heeft dan tot nu toe het geval was. Doel is te komen tot een IHP dat inzicht biedt in de noodzakelijke levensduur verlengende renovaties/vervangende nieuwbouw voor de komende 40+ jaar.

Goed onderwijs is van groot belang voor de talentontwikkeling van ieder kind en jongere in de gemeente Tholen. Bij goed onderwijs horen ook goede en passende schoolgebouwen, passend voor het aantal leerlingen, passend voor het soort onderwijs en passend wat betreft technische staat. Vanuit het gedeelde belang van goede onderwijshuisvesting wil Tholen samen met de schoolbesturen blijven investeren in kwalitatieve en functionele scholen, die de diverse onderwijskundige en maatschappelijke vraagstukken aankunnen. De opgaven zijn echter groot. Er zijn in Tholen veel schoolgebouwen met een hoge gemiddelde leeftijd.

Dit vraagt ook keuzes met betrekking tot ambitie en het kwaliteitsniveau dat we met elkaar willen in onze schoolgebouwen. En wanneer die keuzes zijn gemaakt we dan ook afspreken hoe we het kwaliteitsniveau met elkaar kunnen financieren. Immers, de opgaven in onderwijshuisvesting vragen ook verantwoorde keuzes met betrekking tot de inzet van de beperkte middelen.

Uitgangspunt hierin blijft dat we met elkaar streven naar goed onderwijs en goede schoolgebouwen in de gemeente Tholen.

Met het opstellen van het nu voorliggende onderwijshuisvestingsplan 2020-2029 *(met een doorkijk naar 2030-2071)* kijken we vooruit en agendeert het IHP-projecten die de gemeente de komende periode gezamenlijk met het onderwijsveld gaat uitwerken. Belangrijk is dat er sprake is van een eenduidig en transparant huisvestingsbeleid voor alle schoolbesturen, met voldoende oog voor maatwerk. Het is belangrijk dat schoolbesturen en scholen weten hoe het huisvestingsbeleid er de komende jaren uitziet, zodat ook zij in hun beleid hier rekening mee kunnen houden.

Door middel van het vernieuwde Integraal Huisvestingsplan (IHP) kan er een meerjarenplanning gemaakt worden. Voor u ligt dan ook het Integraal Huisvestingsplan 2020 - 2029 van de gemeente Tholen. Dit plan bevat een overzicht van de projecten en bijbehorende investeringen die de komende jaren in de huisvesting van het primair en voortgezet onderwijs gaan plaats hebben.

Doelstellingen en gewenste resultaten

De gemeente Tholen heeft de zorg voor kwalitatief en kwantitatief adequate huisvesting ten behoeve van het Primair en Voortgezet onderwijs hoog in het vaandel staan. Dit komt voort uit de in het IHP benoemde visie en doelstellingen.

Doel van het IHP-plan is om een beleidsmatig kader te beschrijven voor huisvesting van de onderwijsvoorzieningen in de gemeente Tholen. Het plan is in overleg met de schoolbesturen tot stand gekomen en geeft inzicht in de gezamenlijke opgave voor schoolbesturen, het college van B&W en de gemeenteraad.

Kaders

De zorgplicht voor de voorzieningen huisvesting onderwijs is opgenomen in de Wet op het Primair Onderwijs (artikel 91), Wet op de Expertisecentra (artikel 89) en de Wet op het Voortgezet Onderwijs (artikel 76v). In deze artikelen staat de volgende tekst: "De gemeenteraad draagt onderscheidenlijk burgemeester en wethouders dragen ten behoeve van de gemeentelijke en van de andere dan gemeentelijke scholen zorg voor de voorzieningen in de huisvesting op het grondgebied van de gemeente overeenkomstig het bepaalde in dit hoofdstuk."

Status en reikwijdte Integraal Huisvestingsplan

Door gebruik te maken van het IHP zal de rol van de huisvestingsverordening naar de achtergrond verdwijnen. Deze fungeert wel als formeel vangnet. Afzonderlijke aanvragen door schoolbesturen op basis van de verordening vinden in principe dan ook niet meer plaats, tenzij uitzonderlijke omstandigheden dit onverhoopt toch nodig maken.

Het IHP vergt een inspanningsverplichting van gemeente en schoolbesturen. De financiële consequenties van het plan zijn opgenomen in de meerjarenbegroting. Het plan heeft geenszins een vrijblijvende status maar echter ook geen juridische rechtskracht. Gemeente en schoolbesturen hebben formeel het recht om af te wijken van de inhoud van het plan. De gemeenteraad behoudt te allen tijde het budgetrecht om wel of geen financiële middelen ter beschikking te stellen en schoolbesturen kunnen een individuele aanvraag onderwijshuisvesting indienen. Het uitgangspunt is echter om de in het IHP afgesproken langjarige afspraken na te komen (*zie samenwerkingsovereenkomst*).

Het IHP is tot slot een dynamisch document dat, indien nodig of gewenst, kan worden aangepast aan actuele ontwikkelingen. Hierbij kan gedacht worden aan wijzigende wet en regelgeving, de indexering, ontwikkelingen in leerlingenaantallen en kansen die zich in de praktijk voordoen.

Varianten

De mogelijke alternatieve keuzemogelijkheid bestaat uit een beleidsarm onderwijshuisvestingsbeleid sober doch doelmatig van insteek. Geen langjarige doorkijk, langjarige planning of duurzaamheidsambitie van gemeente alsook van schoolbesturen komen hiermee aan bod.

Overwegingen

Investeringsagenda

Het realiseren van de huisvestingsagenda vraagt de nodige investeringen van de gemeente en de schoolbesturen. In de bijlagen bij het IHP is uitgegaan van kengetallen¹ voor renovatie en voor de vervangende nieuwbouw.

In deze ramingen is tevens inzicht gegeven met de mogelijkheden van cofinanciering door de schoolbesturen. Dit zal onderdeel van het overleg zijn met de schoolbesturen over renovatie en vervangende nieuwbouw, het kwaliteitskader onderwijshuisvesting, duurzame investeringen e.d.

¹ Gebaseerd op normbedragen VNG en Hevo norm

financiën

De financiële gevolgen zoals in de bijlagen bij het IHP staan, zullen worden meegenomen bij de behandeling van de kadernota 2022. Er heeft een actualisatie plaatsgevonden op basis van de leerlingenaantallen per 1 oktober 2020. Daarnaast zijn bedragen met betrekking tot nieuwbouw gebaseerd op BENG en worden volledig meegenomen in de gemeentelijke begroting. Renovatiebedragen zijn gebaseerd op 50% van de BENG-norm, waarvan de gemeente 50% heeft meegenomen. Indien de scholen worden gebouwd op ENG-niveau, eventueel ook in combinatie met TCO, en de gemeente dit voorfinanciert, heeft dit een minimaal effect op de doelstelling met betrekking tot de solvabiliteit zoals opgenomen in Tholen Financieel in Balans. Een en ander (onderwijshuisvesting gerelateerd) leidt tot een minimale mutatie van de totale solvabiliteit in de bandbreedte tussen 0,1 en 0,2%. De kapitaallasten zijn verwerkt volgens de huidige financiële verordening.

Investeringsplanning tm 2040					
School			jaar	m2	Bedrag
Eevliet	Poortvliet	Nieuwbouw	2021	431	1.188.000
Jenaplan	Poortvliet	Nieuwbouw	2021	738	2.033.000
Rieburgh	Sint-Maartensdijk	Nieuwbouw	2021	869	2.187.000
Juliana v Stolberg	Sint-Maartensdijk	Nieuwbouw	2021	738	2.033.000
Schalm	Stavenisse	Nieuwbouw	2023	487	1.340.000
Die Heenetrecht	Oud-Vossemeer	Nieuwbouw	2026	421	1.160.000
De Ark	Oud-Vossemeer	Nieuwbouw	2026	426	1.174.000
Sint Anthonius	Oud-Vossemeer	Nieuwbouw	2026	638	1.756.000
					12.871.000

School			jaar	m2	Bedrag
Rehoboth	Stavenisse	Renovatie	2021	1360	856.000
De Luyster	Sint Philipsland	Renovatie	2022	775	534.000
Koningin Julianaschool	Sint Philipsland	Renovatie	2022	1130	778.000
De Ark	Sint Philipsland	Renovatie	2022	426	320.000
Calvijn	Tholen	Renovatie	2025	2557	1.341.000
De Kraal	Tholen	Renovatie	2033	721	496.000
Calvijn	Tholen	Renovatie	2038	332	169.000
					4.494.000

Consensus OOGO

Het IHP inclusief bijlage en samenwerkingsovereenkomst zijn in het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) van 23 februari 2021 aan alle schoolbesturen voorgelegd. De schoolbesturen kunnen met het IHP en de samenwerkingsovereenkomst instemmen.

Samenwerkingsovereenkomst behorende bij het IHP

Behorende bij het IHP wordt tevens een samenwerkingsovereenkomst 'Meerjaren iHP onderwijs Tholen (IHP) 2020–2070' afgesloten tussen de schoolbesturen en gemeente. Waarom wordt dit vastgelegd in een Samenwerkingsovereenkomst?

De afspraken in het IHP stijgen uit boven de verplichtingen in de Verordening, de afspraken gelden als aanvulling op de minimale zorgplicht voor huisvesting uit de verordening. De afspraken vervangen verder de bestaande jaarcyclus van huisvestingsaanvragen. Het vastleggen betekent dat partijen zich aan de volgende afspraken verbinden:

- Gemeente kan erop vertrouwen dat de schoolbesturen geen aanvragen meer zullen indienen omdat al hun scholen al met een datum in het plan staan
- Schoolbesturen kunnen erop vertrouwen dat de gemeente de overeengekomen projecten in het aangegeven jaartal gaat bekostigen en uitvoeren

Namens de gemeente zal de burgemeester mandaat verlenen aan wethouder Hoek om de samenwerkingsovereenkomst te tekenen.

Met dit IHP hopen we een helder perspectief te bieden op de concrete toekomstbestendigheid van onderwijshuisvesting binnen de gemeente Tholen. Het is fijn te constateren dat scholen en gemeente, na een intensief gezamenlijk traject, elkaar in dit streven hebben gevonden. Er is sprake van een breed gedragen resultaat. Gezien de huidige stand van zaken rond de uitwerking van de regelgeving voor onderwijshuisvesting, mag het resultaat van dit IHP als een groot compliment richting alle betrokkenen worden geduid. Een solide basis voor een toekomstbestendig Thools onderwijslandschap!

Verdere procedure/planning

- Juni/ juli 2021 Ondertekening samenwerkingsovereenkomst en inwerking treden IHP
- Juni/ juli 2022 1^e evaluatie IHP en voortgang via een OOGO.

Voorstel

- I. in te stemmen met het u voorliggende Integraal Huisvestingsplan 2020-2029 en de samenwerkingsovereenkomst waarvan de uitvoering in handen ligt van het College van B&W.
- II. In te stemmen met het opnemen van de gevolgen van het IHP in de kadernota 2022.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Tholen,
de secretaris de burgemeester

J.K. Fraanje

M.L.P. Sijbers